

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ЦИВІЛЬНА БЕЗПЕКА»

першого рівня вищої освіти

за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»

галузі знань 26 «Цивільна безпека»

Кваліфікація: Бакалавр з цивільної безпеки

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради _____ д.т.н., проф. Кюрчев В.М.
(протокол №10 від « 28 » травня 2020 р.)

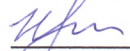
Освітня програма вводиться в дію з 01.07.2020 р.

Ректор ТДАТУ _____ д.т.н., проф. Кюрчев В.М.
(наказ №107-04 від « 01 » липня 2020 р.)

Мелітополь, 2020

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми

 к.т.н., доцент Мохнатко І.М.

« 18 » березня 2020 р.

Декан факультету агротехнологій та екології

 к.с-г.н, доцент Іванова І.Є.

« 18 » 03 2020 р.

Проректор з науково-педагогічної роботи

 к.т.н., доцент Ломейко О.П.

« 18 » березня 2020 р.

ПЕРЕДМОВА

Розробники освітньої програми:

Мохнатко Ірина Миколаївна - гарант освітньої програми, керівник проектної групи, кандидат технічних наук, доцент кафедри цивільної безпеки Таврійського державного агротехнологічного університету;

Яцух Олег Васильович - кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри цивільної безпеки Таврійського державного агротехнологічного університету;

Мазілін Сергій Дмитрович - кандидат технічних наук, доцент кафедри цивільної безпеки Таврійського державного агротехнологічного університету;

Зоря Михайло Віталійович - кандидат технічних наук, старший викладач кафедри цивільної безпеки Таврійського державного агротехнологічного університету.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Ромась Володимир Іванович – провідний інженер з охорони праці Мелітопольських високовольтних електричних мереж ВАТ «Запоріжжяобленерго»;

Никифоров Сергій Валентинович – начальник Мелітопольського відділення управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України у Запорізькій області.

Розглянуто на засіданні кафедри цивільної безпеки

Протокол № 9 від « 25 » березня 2020 р.

Схвалено методичною комісією факультету агротехнологій та екології

Протокол № 9 від « 24 » квітня 2020 р.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного Кафедра цивільної безпеки
Рівень вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) рівень Бакалавр з цивільної безпеки
Офіційна назва освітньої програми	Цивільна безпека 263 «Цивільна безпека»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра 240 кредитів ЄКТС Термін навчання – 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Первинна, 2020 р.
Цикл / рівень	НРК України – 7 рівень FQ ENEA – перший цикл EQF LLL – 6 рівень
Передумови	На базі повної загальної середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	3 01 вересня 2020 р. по 28 червня 2024 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.tsatu.edu.ua/ate/osvitni-prohramy/osvitni-prohramy/
2. Мета освітньої програми	
Забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців в галузі цивільної безпеки зі спеціальності 263 «Цивільна безпека» здатних оволодіти компетентностями, потрібними для створення і підтримання здорових та безпечних умов праці, життєдіяльності людини, забезпечення цивільного захисту, техногенної безпеки, а також реагування на надзвичайні ситуації та ліквідацію їх наслідків	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань – 26 «Цивільна безпека». Спеціальність – 263 «Цивільна безпека».
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Освітній фокус освітньої програми	Спеціальна, в галузі 26 «Цивільна безпека», спеціальності 263 «Цивільна безпека» Ключові слова: цивільна безпека, охорона праці,

	цивільний захист, пожежна безпека, ризик, безпека виробництв, захист населення, промислова безпека, техногенна безпека, небезпечна подія, потенційна небезпека, умови праці, шкідливі фактори, потенційно небезпечний об'єкт, небезпечні фактори, надзвичайна ситуація, аварія, катастрофа, нещасний випадок, професійне захворювання, індивідуальний захисту населення, колективний захист населення.
Особливості програми	Підготовка фахівців в галузі цивільної безпеки вимагає спеціальної практичної підготовки на базі підприємств, організацій та установ міста і району за укладеними угодами. Залучення фахівців-практиків в галузі цивільної безпеки до освітнього процесу.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Відповідно до здобутого освітнього ступеня бакалавр здатний виконувати роботи зазначені у Державному класифікаторі України ДК 003:2010: - «Інспектор державний з питань цивільного захисту та техногенної безпеки», код КП 3449; - «Інспектор з охорони праці», код КП 3152.
Продовження освіти	Другий (магістерський) рівень НПК – 8 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання на принципах академічної свободи та мобільності на основі компетентнісного підходу з використанням платформи Moodle, самонавчання, проблемно-орієнтовне навчання. Викладання проводиться у вигляді лекцій, практичних занять, лабораторних робіт, практик, виконання курсових проектів і робіт, самостійного навчання на основі підручників та конспектів, дистанційної самопідготовки на освітньому порталі, консультації з викладачами.
Оцінювання	Система оцінювання знань за дисциплінами освітньо-професійної програми складається з поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль знань проводиться в усній (опитування за результатами опрацьованого

	матеріалу) або письмовій формі (тестування). Підсумковий контроль знань у вигляді диференційного заліку або екзамену проводиться у письмовій формі з усним поясненням за екзаменаційними білетами. Усний захист звітів з практики та курсових проектів комісії.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, під час практичної діяльності або у процесі навчання, яка передбачає застосування теорій та методів проведення моніторингу, запобігання виникненню аварій, надзвичайних ситуацій, нещасним випадкам (на виробництві) і професійним захворюванням, оцінювання їх можливих наслідків та їх ліквідування
Загальні (універсальні)	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК7. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК8. Здатність працювати як в команді, так і автономно. ЗК9. Навики здійснення безпечної діяльності.

	ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища ЗК11. Здатність оперувати фізичними та хімічними термінами, розуміти сутність математичних, фізичних та хімічних понять та законів, які необхідні для здійснення професійної діяльності.
Спеціальні (фахові)	ФК1. Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ цивільного захисту, охорони праці; дотримання основних принципів здійснення цивільного захисту та державної політики з питань охорони праці. ФК2. Здатність оперувати термінами та визначеннями понять у сфері цивільного захисту, охорони праці; основними положеннями, вимог та правил стосовно проведення моніторингу, організування та впровадження заходів щодо запобігання, ліквідування надзвичайних ситуацій. ФК3. Здатність до застосовування тенденцій розвитку техніки і технології захисту людини, матеріальних цінностей і довкілля від небезпек техногенного і природного характеру та обґрунтованого вибору засобів та систем захисту людини і довкілля від небезпек. ФК4. Здатність організовувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері цивільного захисту, техногенної, промислової безпеки та охорони праці. ФК5. Здатність до оцінювання ризиків виникнення та впливу надзвичайних ситуацій на об'єктах суб'єкта господарювання та ризиків у сфері безпеки праці. ФК6. Здатність обґрунтовано обирати та застосовувати методи визначення та контролю фактичних рівнів негативного впливу уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій на людину і довкілля. ФК7. Здатність до аналізу й оцінювання потенційної небезпеки об'єктів, технологічних процесів та виробничого устаткування для людини й навколишнього середовища. ФК8. Здатність до розуміння механізму процесів горіння і вибуху, обставин, дій та процесів, що спричиняють виникнення надзвичайної ситуації. ФК9. Здатність обґрунтовувати необхідність та

	розробляти заходи, спрямовані на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, захист населення і територій від надзвичайних ситуацій, забезпечення безпечної праці та запобігання виникненню нещасних випадків і професійних захворювань. ФК10. Здатність прогнозувати і оцінювати обстановку в зоні надзвичайної ситуації (аварії) ФК11. Здатність до використання основних методів та засобів управління, зв'язку та оповіщення під час загрози або виникнення надзвичайних ситуацій. ФК12. Готовність до застосовування та експлуатації технічних систем захисту, засобів індивідуального та колективного захисту людини від негативного впливу небезпечних чинників надзвичайної ситуації, дії небезпечних і шкідливих виробничих чинників. ФК13. Здатність до організації безпечної експлуатації техніки, устаткування, спорядження у сфері професійної діяльності, створення безпечних і здорових умов праці. ФК14. Здатність організовувати та проводити навчання працівників підприємств, установ та організацій і населення до дій в умовах надзвичайних ситуацій. ФК15. Здатність надавати домедичну допомогу постраждалим особам. ФК16. Здатність до читання та виконання ескізів та креслень, застосування комп'ютерної графіки в сфері професійної діяльності.
7. Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності	РН1. Передбачати екологічно-збалансовану діяльність, необхідний рівень індивідуальної безпеки та психічного здоров'я у разі виникнення типових небезпечних подій. РН2. Розробляти та використовувати технічну документацію, зокрема з використанням сучасних інформаційних технологій. РН3. Пояснювати номенклатуру, класифікацію та параметри уражальних чинників джерел техногенних і природних надзвичайних ситуацій та результати їх впливів. РН4. Обирати оптимальні способи та

	застосовувати засоби захисту від впливу негативних чинників хімічного, біологічного і радіаційного походження. RH5. Оцінювати технічні показники та визначати стан мобільних енергетичних засобів, устаткування та обладнання. RH6. Пояснювати концептуальні основи моніторингу об'єктів захисту та знати автоматичні системи, прилади та пристрої, призначені для спостереження та контролювання стану об'єкта моніторингу, вимірювання його параметрів та збереження інформації щодо його стану. RH7. Знати типи автоматизованих систем раннього виявлення надзвичайних ситуацій та оповіщення, загальні технічні характеристики та вимоги до застосування систем управління, зв'язку та оповіщення у надзвичайних ситуаціях. RH8. Знати властивості горючих речовин і матеріалів, механізм виникнення процесів горіння і вибуху. RH9. Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, спілкуватися українською професійною мовою; читати й розуміти фахову іншомовну літературу, використовуючи її у соціальній і професійній сферах; демонструвати культуру мислення та виявляти навички щодо організації культурного діалогу на рівні, необхідному для професійної діяльності. RH10. Визначати фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні шкідливі виробничі чинники та аналізувати безпечність виробничого устаткування. RH11. Визначати технічний стан зовнішніх та внутрішніх інженерних мереж та споруд для оцінювання відповідності його вимогам цивільного захисту та техногенної безпеки. RH12. Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, системи управління базами даних та стандартні пакети прикладних програм. RH13. Класифікувати речовини, матеріали, продукцію, процеси, послуги та суб'єкти господарювання за ступенем їх небезпечності. RH14. Ідентифікувати небезпеки та можливі її
--	---

	джерела, оцінювати ймовірність виникнення небезпечних подій та їх наслідків. RH15. Застосовувати отримані знання правових основ цивільного захисту, охорони праці у практичній діяльності. RH16. Організовувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності. RH17. Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій. RH18. Аналізувати і обґрунтовувати інженерно-технічні та організаційно-технічні заходи щодо цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на підприємствах, в організаціях, установах та на небезпечних територіях. RH19. Обирати оптимальні заходи і засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику, захисту населення, запобігання надзвичайним ситуаціям. RH20. Пояснювати вимоги щодо убезпечення та захисту суб'єктів господарювання, положення та вимоги щодо безпечності, ідентифікації, паспортизації та ведення реєстрів об'єктів підвищеної небезпеки та потенційно небезпечних об'єктів.
Програмні результати навчання, визначені закладом вищої освіти	RH21. Застосовувати отримані знання для пояснення процесів впливу шкідливих і небезпечних чинників, що виникають у разі небезпечної події; застосовувати теорії захисту населення, території та навколишнього природного середовища від уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій, необхідні для здійснення професійної діяльності знання математичних та природничих наук. RH22. Демонструвати знання вимог щодо заходів з інформування та оповіщення населення; вимог до засобів індивідуального захисту населення;

	вимог до засобів колективного захисту населення; вимог щодо евакуювання населення із зони надзвичайної ситуації; вимог щодо життєзабезпечення населення у надзвичайній ситуації; основних положень та вимог щодо організування та проведення навчання населення діям у надзвичайній ситуації. RH23. Працювати з різними джерелами інформації на фізичних і електронних носіях, зокрема, іноземною мовою. RH24. Демонструвати достатні знання законів вищої математики, фізики, електротехніки, технічної механіки, механіки рідини та газів, методів і технологій у сфері цивільного захисту та охорони праці, використання яких надасть можливість розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми. RH25. Аналізувати безпечність виробничого устаткування.
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає ліцензійним вимогам. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам. Користування мережею Інтернет безлімітне. Для спеціальної професійної підготовки фахівців функціонують навчально-лабораторні приміщення з охорони праці, цивільного захисту, електробезпеки, технічних засобів контролю умов праці та безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки та інші. Для практичної професійної підготовки фахівців укладені угоди з підприємствами, організаціями та установами з метою проходження виробничих практик.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний веб-сайт http://www.tsatu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Наукова бібліотека ТДАТУ – http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka

	Електронні навчальні курси дисциплін на освітньому порталі Moodle http://op.tsatu.edu.ua Електронний інституційний репозитарій elarTSATU – http://elar.tsatu.edu.ua/ Читальна зала забезпечена вільним доступом до мережі Інтернет.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Система ECTS з обсягом 1 кредиту 30 годин Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», та «Положення про академічну мобільність студентів ТДАТУ». У рамках двосторонніх договорів про встановлення науково-освітянських відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки. Допускаються індивідуальні угоди про академічну мобільність для навчання та проведення досліджень в університетах та наукових установах України.
Міжнародна кредитна мобільність	У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між Таврійським державним агротехнологічним університетом імені Дмитра Моторного та навчальними закладами країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах з додатковою мовленнєвою підготовкою.

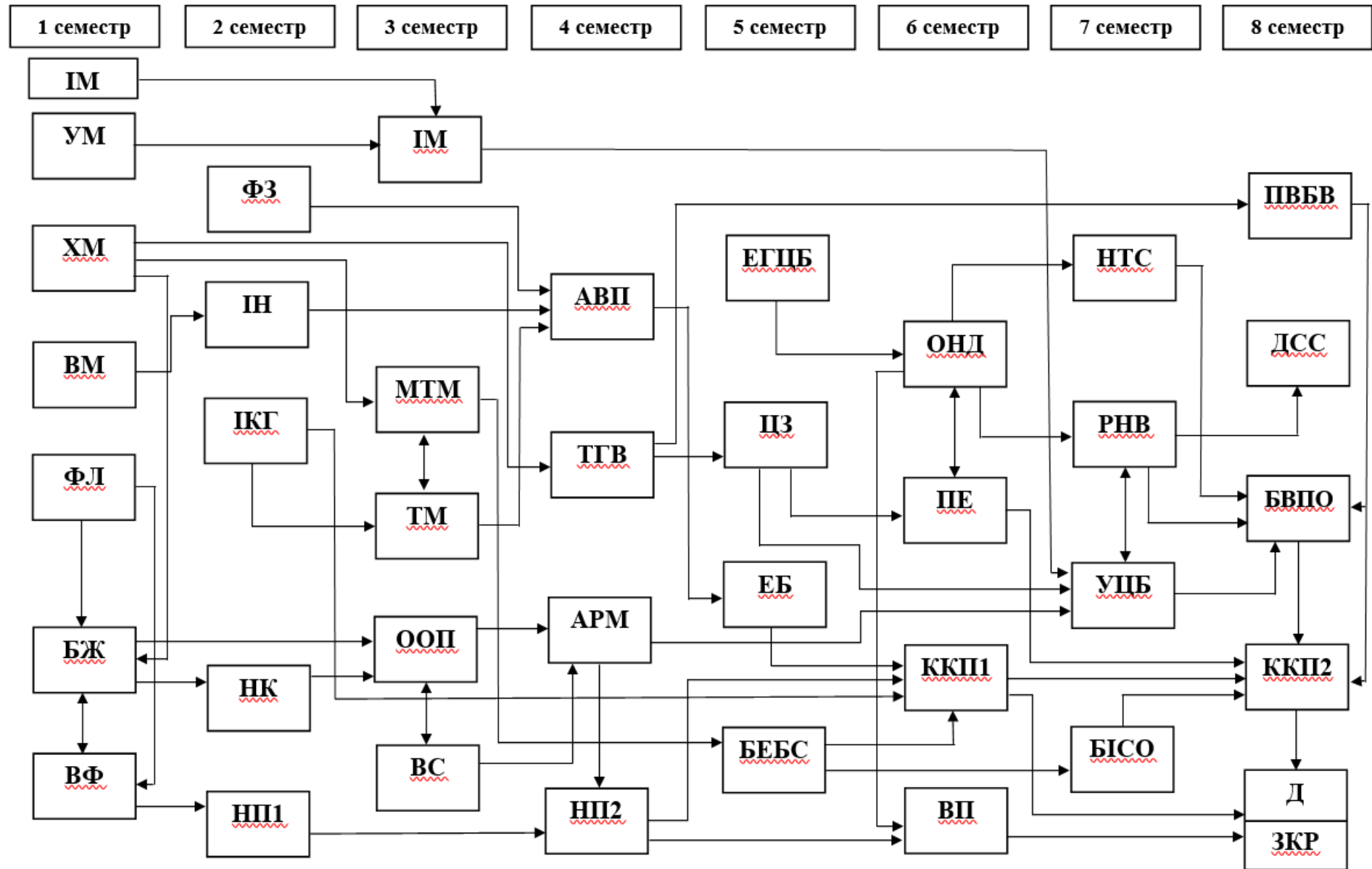
2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
1.1 Цикл загальної підготовки			
OK1	Українська мова (за проф. спрямуванням) (УМ)	4	Екзамен
OK2	Хімія (ХМ)	4	Екзамен
OK3	Вища математика (ВМ)	3	Екзамен
OK4	Філософія (ФЛ)	4	Диф. залік
OK5	Фізика (ФЗ)	5	Екзамен
OK6	Інформатика (ІН)	6	Диф. залік
OK7	Інженерна і комп'ютерна графіка (ІКГ)	6	Екзамен
OK8	Іноземна мова (за проф. спрямуванням) (ІМ)	6	Диф. Залік Екзамен
Всього по циклу загальної підготовки		38	
1.2 Цикл професійної підготовки			
OK9	Безпека життєдіяльності (БЖ)	8	Екзамен
OK10	Вступ до фаху (ВФ)	4	Диф. залік
OK11	Ноксологія (НК)	3	Екзамен
OK12	Матеріалознавство та технологія матеріалів (МТМ)	4	Екзамен
OK13	Технічна механіка (ТМ)	5	Екзамен
OK14	Основи охорони праці (ООП)	4	Екзамен
OK15	Виробнича санітарія (ВС)	5	Екзамен
OK16	Атестація робочих місць за умовами праці (АРМ)	4	Екзамен
OK17	Автоматизація виробничих процесів (АВП)	4	Екзамен
OK18	Теорія горіння та вибуху (ТГВ)	4	Екзамен
OK19	Експертиза в галузі цивільної безпеки (ЕГЦБ)	6	Екзамен
OK20	Цивільний захист (ЦЗ)	6	Екзамен
OK21	Електробезпека (ЕБ)	6	Екзамен
OK22	Безпека експлуатації будівель і споруд (БЕБС)	6	Екзамен
OK23	Організація наглядової діяльності у сфері цивільної безпеки (ОНД)	5	Екзамен
OK24	Промислова екологія (ПЕ)	4	Екзамен
OK25	Комплексний курсовий проект (ККП1)	3	Диф. залік
OK26	Безпечність інженерних систем та обладнання (БІСО)	6	Екзамен

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
OK27	Розслідування нещасних випадків, аварій та захворювань (РНВ)	6	Екзамен
OK28	Управління цивільною безпекою (УЦБ)	6	Екзамен
OK29	Надійність технічних систем і техногенний ризик (НТС)	6	Екзамен
OK30	Пожежна та вибухова безпека виробництва (ПВБВ)	5	Екзамен
OK31	Безпека виробничих процесів та обладнання (БВПО)	5	Екзамен
OK32	Державне соціальне страхування (ДСС)	4	Екзамен
OK33	Комплексний курсовий проект (ККП2)	3	Диф. залік
1.3 Практики			
OK34	Навчальна практика (НП 1)	4	Диф. залік
OK35	Навчальна практика (НП 2)	6	Диф. залік
OK36	Виробнича практика (ВП)	6	Диф. залік
Всього по циклу професійної підготовки		138	
Загальний обсяг обов'язкових компонент		176	
Дисципліни за вибором студента			
ВБ1	Вибіркова дисципліна іншомовного спрямування	3	Диф. залік
ВБ2	Вибіркова дисципліна соціально-економічного спрямування	3	Диф. залік
ВБ3	Вибіркова дисципліна правового спрямування	3	Диф. залік
ВБ4	Вибіркова дисципліна природничо-математичного спрямування	3	Диф. залік
ВБ5	Вибіркова дисципліна іншомовного спрямування	3	Диф. залік
ВБ6	Вибіркова дисципліна суспільно-гуманітарного спрямування	3	Диф. залік
ВБ7	Вибіркова дисципліна технологічного спрямування	3	Диф. залік
ВБ8	Вибіркова дисципліна технологічного спрямування	3	Диф. залік
ВБ9	Вибіркова дисципліна природничо-математичного спрямування	3	Диф. залік
ВБ10	Вибіркова дисципліна іншомовного спрямування	3	Диф. залік
ВБ11	Вибіркова дисципліна технологічного спрямування	3	Диф. залік

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ВБ12	Вибіркові дисципліни Minor 1	12	Диф. залік
ВБ13	Вибіркова дисципліна Minor 2	12	Диф. залік
ВБ14	Вибіркова дисципліна іншомовної підготовки	3	Диф. залік
Всього дисциплін за вибором студента		60	
<i>Інші складові освітнього процесу</i>			
Дипломування (Д)		3	
Захист кваліфікаційної роботи (ЗКР)		1	
Всього за іншими складовими		4	
Разом за обов'язковою частиною підготовки		180	
Разом за вибірковою частиною підготовки		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

3. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

4. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньо-професійної програми «Цивільна безпека» проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної проблеми в сфері цивільної безпеки, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів проведення моніторингу, запобігання виникненню аварій, надзвичайних ситуацій, нещасним випадкам (на виробництві) і професійним захворюванням, оцінювання їх можливих наслідків та їх ліквідування. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та списування. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу. Кваліфікаційна робота розміщується у репозитарії закладу вищої освіти.
Вимоги до публічного захисту	Публічний захист кваліфікаційної роботи.

5. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В Таврійському агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного впроваджено систему управління якістю, яка підтверджена сертифікатами на відповідність системи управління якістю в ТДАТУ вимогам міжнародного стандарту якості ISO 9001:2015 «Quality management systems – Requirements» та Національного стандарту якості ДСТУ EN ISO 9001:2018.
<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/viddil-monitorynhu-jakosti-osvitnoji-dijalnosti/sertyfikaty-systemy-vnutrishnoho-zabezpechennja-jakost/>

В Таврійському агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, яка регламентується «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного» та затверджена наказом № 241-ОД від 31.10.19.

Для організації та функціонування системи забезпечення якості вищої освіти в ТДАТУ створено відділ моніторингу якості освітньої діяльності, який керується «Положенням про відділ моніторингу якості освітньої діяльності у Таврійському державному агротехнологічному університеті». Відділ моніторингу якості освітньої діяльності входить до структури Науково-методичного центру університету. Режим доступу:
<http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/viddil-monitorynhu-jakosti-osvitnoho-dijalnosti/>.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти передбачає здійснення наступних процедур і заходів для забезпечення якості освіти здобувачів, що навчаються за освітньою програмою «Цивільна безпека» в ТДАТУ:

- моніторинг системи менеджменту якості освіти в університеті;
- перегляд освітніх програм, який відбувається за результатами їх моніторингу за участю групи забезпечення спеціальності, здобувачів вищої освіти, роботодавців, академічної спільноти, відділу моніторингу якості освітньої діяльності щорічно наприкінці навчального року та оформлюється відповідними протоколами;
- включення здобувачів вищої освіти до складу робочої групи з вдосконалення освітньої програми;
- онлайн-опитування, анкетування стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, викладачів тощо) щодо якості освітньої програми та організації освітнього процесу на веб-сайті університету
<http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>;
- розміщення аналітичних звітів щодо результатів опитування стейкхолдерів з пропозиціями групи забезпечення щодо підвищення якості освіти за даною ОПП на веб-сайті університету

<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/viddil-monitorynhu-jakosti-osvitnoji-dijalnosti/monitorynh-stejkhoderiv-schodo-jakosti-osvity/>;

- аналіз відгуків керівників виробничої практики щодо якості професійної підготовки здобувачів вищої освіти;
- самоаналіз відповідності підготовки фахівців до нормативно-правових актів і документів, ліцензійних і акредитаційних вимог;
- періодичний аналіз успішності здобувачів вищої освіти та якості знань (по завершенню семестру);
- оцінювання результатів незалежного заміру знань здобувачів з дисципліни напередодні екзамену та перевірки залишкових знань студентів за тестовими завданнями після складання сесії (за рішенням Науково-методичного центру ТДАТУ);
- оцінювання досягнень науково-педагогічних працівників по завершенню навчального року, що здійснюється відповідно до Положення «Про рейтингове оцінювання НПП ТДАТУ» згідно затверджених критеріїв та оприлюднюється на веб-сайті університету;
- регулярне підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, що забезпечують освітній процес за програмою, яке спрямоване на посилення практичної складової шляхом проходження довгострокових стажувань на підприємствах, установах, організаціях, участі у міжнародних проектах, грантових програмах;
- залучення молодих викладачів до роботи Вищої школи педагогічної майстерності, яку спрямовано на вивчення та ознайомлення з сучасними інноваційними технологіями навчання й виховання;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу (матеріально-технічна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, освітній портал MOODLE), що відповідає ліцензійним вимогам;
- використання інформаційних систем для ефективного управління освітньою діяльністю: контролю поточної успішності «Osvita», електронних навчальних курсів дисциплін на освітньому порталі MOODLE, Web-сайту Наукової бібліотеки з репозитарієм;
- розміщення інформації про освітню програму для можливості публічного перегляду, громадського обговорення, інформування про зміни в освітній програмі на веб-сайті університету;
- дотримання всіма учасниками освітнього процесу норм академічної доброчесності, що регламентуються Кодексом честі ТДАТУ та Антикорупційною програмою;
- регулярні анонімні онлайн-опитування здобувачів вищої освіти щодо дотримання норм академічної доброчесності на веб-сайті університету <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkhoderiv-schodo-jakosti-osvity/>;
- всі кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти, наукові та навчальні праці науково-педагогічних працівників ТДАТУ перевіряються на предмет академічного плагіату;

– щорічне оновлення та удосконалення навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін освітнього процесу.

6. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ СКЛАДОВИХ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Узгодженість складових елементів освітньої програми демонструється через відповідність:

- компетентностей освітньої програми дескрипторам Національної рамки кваліфікацій (таблиця 1);
- програмних результатів визначених освітньою програмою компетентностям (таблиця 2);
- програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання (таблиця 3);
- програмних компетентностей компонентам освітньої програми (таблиця 4).

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених освітньою програмою компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.		+	+	
ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.		+	+	
ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+		
ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	+	+		
ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	+	+		
ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.		+		
ЗК7. Навички міжособистісної взаємодії.			+	
ЗК8. Здатність працювати як в команді, так і автономно.		+	+	
ЗК9. Навики здійснення безпечної діяльності.		+		
ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.	+			+
ЗК11. Здатність оперувати фізичними та хімічними	+	+		

термінами, розуміти сутність математичних, фізичних та хімічних понять та законів, які необхідні для здійснення професійної діяльності.				
Спеціальні (фахові) компетентності				
ФК1. Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ цивільного захисту, охорони праці; дотримання основних принципів здійснення цивільного захисту та державної політики з питань охорони праці.	+			
ФК2. Здатність оперувати термінами та визначеннями понять у сфері цивільного захисту, охорони праці; основними положеннями, вимог та правил стосовно проведення моніторингу, організування та провадження заходів щодо запобігання, ліквідування ситуацій.	+			
ФК3. Здатність до застосування тенденцій розвитку техніки і технології захисту людини, матеріальних цінностей і довкілля від небезпек техногенного і природного характеру та обґрунтованого вибору засобів та систем захисту людини і довкілля від небезпек.	+	+		
ФК4. Здатність організувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері цивільного захисту, техногенної, промислової безпеки та охорони праці.		+	+	+
ФК5. Здатність до оцінювання ризиків виникнення та впливу надзвичайних ситуацій на об'єктах суб'єкта господарювання та ризиків у сфері безпеки праці.	+	+		
ФК6. Здатність обґрунтовано обирати та застосовувати методи визначення та контролю фактичних рівнів негативного впливу уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій на людину і довкілля.	+	+		+
ФК7. Здатність до аналізу й оцінювання потенційної небезпеки об'єктів, технологічних процесів та виробничого устаткування для людини й навколишнього середовища.	+	+		
ФК8. Здатність до розуміння механізму процесів горіння і вибуху, обставин, дії та процесів, що спричиняють виникнення надзвичайної ситуації.	+			

ФК9. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, захист населення і територій від надзвичайних ситуацій, забезпечення безпечної праці та запобігання виникнення нещасних випадків і професійних захворювань.	+	+		+
ФК10. Здатність прогнозувати і оцінювати обстановку в зоні надзвичайної ситуації (аварії)	+	+		+
ФК11. Здатність до виконання основних методів та засобів управління, зв'язку та оповіщення під час загрози або виникнення надзвичайних ситуацій.	+	+	+	+
ФК12. Готовність до застосування та експлуатації технічних систем захисту, засобів індивідуального та колективного захисту людини від негативного впливу небезпечних чинників надзвичайної ситуації, дії небезпечних і шкідливих виробничих чинників.	+	+		+
ФК13. Здатність до організації безпечної експлуатації техніки, устаткування, спорядження у сфері професійної діяльності, створення безпечних і здорових умов праці.	+	+	+	+
ФК14. Здатність організувати та проводити навчання працівників підприємств, установ та організацій і населення до дій в умовах надзвичайних ситуацій.	+		+	+
ФК15. Здатність надавати домедичну допомогу постраждалим особам.		+		+
ФК16. Здатність до читання та виконання ескізів та креслень, застосування комп'ютерної графіки в сфері професійної діяльності.	+	+		

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених освітньою програмою результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Компетентності																											
	Загальні компетентності												Спеціальні (фахові) компетентності															
	Інтегральна компетентність	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ФК1	ФК2	ФК3	ФК4	ФК5	ФК6	ФК7	ФК8	ФК9	ФК10	ФК11	ФК12	ФК13	ФК14	ФК15	ФК16
РН01	+						+			+	+	+			+				+									
РН02	+			+	+	+	+		+			+																+
РН03	+	+			+						+		+	+	+					+	+			+				
РН04	+													+		+	+			+		+	+					
РН05	+											+			+	+			+	+				+				
РН06	+			+	+								+	+		+			+					+				
РН07	+											+		+	+		+	+			+		+	+	+			
РН08	+											+		+	+		+			+				+	+			
РН09	+	+		+	+		+		+																	+		+
РН10	+									+		+		+					+	+				+				
РН11	+									+			+	+		+	+		+						+			
РН12	+			+	+	+	+		+			+																+
РН13	+			+								+			+		+		+	+								
РН14	+			+								+		+	+		+		+	+								

Програмні результати навчання	Компетентності																											
	Загальні компетентності												Спеціальні (фахові) компетентності															
	Інтегральна компетентність	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ФК1	ФК2	ФК3	ФК4	ФК5	ФК6	ФК7	ФК8	ФК9	ФК10	ФК11	ФК12	ФК13	ФК14	ФК15	ФК16
PH15	+	+							+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
PH16	+	+	+		+		+	+	+	+																+	+	
PH17	+	+		+			+		+		+		+			+		+			+							
PH18	+						+		+												+	+	+	+				
PH19	+								+							+	+			+	+		+					
PH20	+						+				+		+	+		+		+										
PH21	+	+							+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
PH22	+										+		+	+		+	+			+		+	+	+		+		
PH23	+			+	+	+	+		+		+																	+
PH24	+								+		+		+	+						+	+							
PH25	+							+	+					+		+	+	+							+			

Таблица 3

Матриця відповідності програмних результатів навчання та обов'язкових освітніх компонентів

[illegible]

Результати навчання	Обов'язкові освітні компоненти																																					
	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	OK19	OK20	OK21	OK22	OK23	OK24	OK25	OK26	OK27	OK28	OK29	OK30	OK31	OK32	OK33	OK34	OK35	OK36		
PH14									+		+																		+	+								
PH15														+	+	+				+			+						+			+					+	
PH16																				+									+									
PH17				+																+									+	+								
PH18																	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+			+		
PH19									+		+			+						+		+	+		+	+	+	+	+	+	+		+				+	
PH20																	+		+			+	+			+	+	+			+	+					+	
PH21									+					+	+	+				+				+	+				+					+				
PH22									+		+									+																		
PH23			+		+	+	+	+		+							+						+						+				+				+	
PH24		+	+		+								+					+			+														+	+		
PH25																			+		+	+			+	+				+	+	+		+		+	+	

Таблиця 4

Матриця відповідності визначених освітньою програмою компетентностей та обов'язкових компонент ОП

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	OK19	OK20	OK21	OK22	OK23	OK24	OK25	OK26	OK27	OK28	OK29	OK30	OK31	OK32	OK33	OK34	OK35	OK36	
3K1				+						+				+	+	+							+					+				+		+		+	
3K2				+																								+					+				
3K3			+		+		+												+																+		
3K4	+																																			+	
3K5						+		+																													
3K6		+	+		+	+	+					+	+													+			+			+	+				
3K7	+							+																													
3K8						+	+	+																		+			+				+				
3K9									+		+			+	+	+																					
3K10																								+						+			+				
3K11		+	+		+	+						+	+				+	+			+			+	+				+			+					
ФK1										+				+	+	+				+			+				+	+				+		+		+	
ФK2														+	+	+			+	+			+				+	+			+				+	+	
ФK3																	+				+		+			+				+	+		+				
ФK4																				+			+						+								+
ФK5											+																		+	+	+						
ФK6									+		+																				+						
ФK7																			+		+	+	+			+			+	+	+		+		+	+	
ФK8																		+													+						
ФK9																				+											+						
ФK10																				+											+						
ФK11																				+											+						
ФK12																		+		+	+					+					+						
ФK13														+	+	+	+	+			+	+			+	+	+	+		+	+		+				
ФK14																				+								+		+							
ФK15								+		+				+	+	+				+											+						
ФK16							+																			+							+				

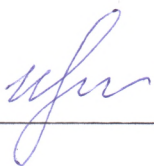
7. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

1. Стандарт вищої освіти України за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти у галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 263 «Цивільна безпека» / Наказ Міністерства освіти і науки України від 29 жовтня 2018 р. №1170. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/263-tsivilna-bezpeka-bakalavr.pdf> (дата звернення: 23.03.2020).
2. Про вищу освіту: Закон України від 01 липня 2014 р. №1556-VII (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 23.03.2020).
3. Про освіту: Закон України від 05 вересня 2017 р. №2145-VIII (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 23.03.2020).
4. Кодекс цивільного захисту України від 02 жовтня 2012 р. №5403-VI (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text> (дата звернення: 23.03.2020).
5. Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 р. (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text> (дата звернення: 23.03.2020).
6. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти / Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. №266 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п#Text> (дата звернення: 23.03.2020).
7. Про затвердження національної рамки кваліфікацій / Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1341 (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п/paran12#n12> (дата звернення: 23.03.2020).
8. ДК 003:2010 Національний класифікатор України «Класифікатор професій» / Наказ Держспоживстандарту України від 28 липня 2010 р. №237 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text> (дата звернення: 23.03.2020).
9. ДСТУ 3891:2013. Безпека у надзвичайних ситуаціях. Терміни та визначення основних понять. [Чинний від 2014-01-01]. Київ, 2013. 22 с.
10. ДСТУ 2293:2014. Охорона праці. Терміни та визначення основних понять. [Чинний від 2015-05-01]. Київ, 2014. 16 с.
11. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 1 «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності». Розділ 1 «Професії керівників, професіоналів, фахівців, та технічних службовців» / Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 29 грудня 2004 р. №336 (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0336203-04/ed20041229#Text> (дата звернення: 23.03.2020).

12. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників у сфері цивільного захисту України. Випуск 92 (доопрацьований) / Наказ Державної служби з України з надзвичайних ситуацій від 05 грудня 2018 р. №707 URL: <https://www.dsns.gov.ua/ua/Nakazi/86397.html> (дата звернення: 23.03.2020).

13. Про затвердження форм документів про вищу освіту (наукові ступені) державного зразка та додатків до них, зразка академічної довідки (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 22 червня 2016 р. №701 / Наказ Міністерства освіти і науки України від 12 травня 2015 р. №525 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0551-15#Text> (дата звернення: 23.03.2020).

Гарант освітньої програми

кандидат технічних наук, доцент
Мохнатко Ірина Миколаївна